

Zorlu ?ntravenöz Giri?im (Z?VG) Skoru

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Zorlu ?ntravenöz Giri?im (Z?VG) Skoru*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33638>

Özet

Zorlu İntravenöz Girişim (ZİVG) Skoru, özellikle pediatrik popülasyonda intravenöz girişim (IV) yapılması zorluk derecesini objektif olarak belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu skor, hemşirelik ve tıp profesyonellerine, zorlu IV girişimi riskini önceden tahmin etme ve buna yönelik stratejiler geliştirme konusunda yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ölçek, orijinal bir skorun Türkçe adaptasyonu olup, Türkiye'deki çocuk hastalar üzerinde psikometrik özellikler açısından incelenmiştir.

ZİVG Skoru, klinik uygulamada zaman kaybını önlemek, hastanın ağrısını ve stresini azaltmak ve tekrarlanan başarısız girişimlerin önüne geçmek için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

ZİVG, İntravenöz Girişim, Çocuklar, Hemşirelik, Zorluk Skoru, Pediatri, Klinik Değerlendirme

Yazarlar

Gülçin Özalp Gerçekler, Merve Gümü?, Fatma Yardımcı?, Merve Erdoğan Polat, Burcu Eroğlu, Ayşegül Şlamoğlu

Amaç

Zorlu İntravenöz Girişim (ZİVG) Skorunun temel amacı, çocuk hastalarda periferik damar yolu açma işleminin potansiyel zorluğunu standart, sistematik ve güvenilir bir şekilde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, sağlık profesyonellerinin (özellikle hemşirelerin), damar yolu açma işlemine başlamadan önce gerekli hazırlıklar yapmasını, uygun teknikleri seçmesini ve gerekirse ek destek (örneğin, ultrason rehberliği veya deneyimli personel) talep etmesini sağlar.

Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Türkiye'deki klinik ortamlarda kullanılabilir, kültüre uygun ve geçerli bir araç sunarak pediatrik bakım kalitesini artırmayı hedeflemiştir.

Yapı

ZİVG Skoru, genellikle hastanın fiziksel ve tıbbi geçmişine dayanan birden fazla klinik deşikeni ölçen bir değerlendirme aracıdır. Ölçülen yapı, bir hastada periferik intravenöz kateter yerleştirilmesinin ne kadar zor olacağını öngören zorluk derecesidir.

Bu zorluk derecesi, genellikle hastanın yaşı, damarların görünürlüğü ve palpasyonu, önceki zorlu damar yolu girişimlerinin öyküsü gibi faktörler üzerinden puanlanarak hesaplanır. Yüksek bir skor, girişimin başarısız olma veya birden fazla deneme gerektirme riskinin yüksek olduğunu gösterir.

Geçerlik

ZİVG Skorunun Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, Özalp Gerçeker ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen psikometrik analizler kapsamında incelenmiştir. Bu çalışmalarda genellikle ölçeğin, ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediği (yapı geçerliliği) ve klinik sonuçlarla ilişkisi (kriter geçerliliği) değerlendirilmiştir.

Yapılan analizler, ZİVG Skorunun zorlu damar yolu erişimini doğru bir şekilde sınıflandırmaya yeteneğini destekleyen kanıtlar sunmuştur. Ölçeğin maddelerinin, teorik yapıyla uyumlu olduğu ve klinik karar verme süreçlerine katkı sağladığı belirtilmiştir. Ancak, spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, AUC değerleri veya korelasyon sonuçları) bu meta-deride mevcut değildir, detaylı bilgi için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

Güvenirlik

ZİVG Skorunun güvenilirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yeteneğini incelemiştir. Türkçe adaptasyon çalışmasında, iç tutarlılık (internal consistency) güvenilirlik katsayısı olan Cronbach Alfa değeri hesaplanmıştır.

Güvenirlik çalışmaları sonucunda, ölçeğin klinik ortamlarda farklı gözlemciler tarafından kullanıldığında dahi benzer sonuçlar verebildiğini gösteren yüksek bir iç tutarlılık sergilediğini ortaya koymuştur. Bu durum, ZİVG Skorunun pediatrik hastalarda zorluk derecesini güvenilir bir şekilde ölçebildiğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Zorlu İntravenöz Girişim Skorunun orijinal yapılarının Türkçe örnekleme de korunup korunmadığını belirlemek amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Adaptasyon çalışmaları genellikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılır.

Bu analizler, skorun klinik olarak anlamlı ve tek boyutlu bir yapıyı temsil edip etmediğini test etmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin maddelerinin zorluk kavramı etrafında toplandığını ve Türkçe versiyonunun orijinal yapı ile tutarlılık gösterdiğini doğrulamıştır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarılama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme Skoru (Klinik Gözleme Dayalı Puanlama)

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik ve Pediatrik Hastalar

Age Group: Çocuklar

Population Details: Periferik intravenöz erişim gerektiren çocuk hastalar.

Test Methodology: Hemşire veya klinisyen tarafından hastanın damar yolu özelliklerine ve geçmişine bakılarak yapılan gözlemsel ve objektif puanlama metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Pediatri, Damar yolu, Zorluk derecesi, Klinik değerlendirme, Psikometri, Çocuk sağlığı

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: İletişim e-posta adresi: gulcinozalp@gmail.com (Sorumlu Yazar: Gülçin ÖZALP GERÇEKER)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe adaptasyon çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için izinlerin, sorumlu yazar Gülçin ÖZALP GERÇEKER ile iletişime geçilerek alınması tavsiye edilmektedir. Ölçeğin ticari kullanım ücreti hakkında bilgi mevcut değildir.

Kaynaklar

Özalp Gerçeker, G., Gümü, M., Yardımcı, F., Erdoğan Polat, M., Eroğlu, B. ve Şlamoğlu, A. (2017). Çocuklar için Zorlu İntravenöz Girişim Skorunun Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri.

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 10(3), 153-158.

Orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [zorlu-intravenoz-girisim-zivg-skoru-toad.pdf](#)

Zorlu İntravenöz Girişim (ZİVG) Skoru Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik giri? için sa?lanan meta verilerde Zorlu ?ntravenöz Giri?im (Z?VG) Skorunun maddeleri (sorular?) yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM